

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini Origines ac
Progressus, Per Italiam, Hispaniam, Galliam, Germaniam,
Belgium, aliasque orbis Christiani prouincias**

Le Mire, Aubert

Coloniae Agrippinae, 1614

Capvt XIII. Capitvlvm, Sev Congregatio VVindesemensis, Canonicorum
regularium, in Germania inferiore & superiore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11321

de qua vide suprà caput trigefimum tertium.

VVasmunstriensis in agro VVasiensi, apud Teneramundam Flandriæ opidum.

Abbatia Pontis Roradi, vulgò Roefbrugge, in Flandria.

Abbatia noui monasterij in opido Bergenfi S. VVinoci in Flandria.

Vallis S. Margaretæ vulgò Nonnarum monasterium in vrbe Antvverpiensi.

CAPVT XIII.

CAPITVLVM, SEV CONGREGATIO
*VVindesemensis, Canonorum regularium,
 in Germania inferiore & superiore.*

VVINDESEMENSE Monasterium, Canonorum regularium ordinis S. Augustini, tertio miliari à Dauentria, Germaniæ inferioris vrbe, ad Isalam flu. sita, anno 1387. Christi 1387. fundatum est. Ab hoc monasterio nomen induit, legesque accipere solet Capitulum seu congregatio VVindesemensis, quæ centum viginti ferè per Germaniam inferiorem ac superiorem monasteria olim cõplectebatur, hodieque non mediocriter floret. Debet autem ista congregatio originem ac progressum suum *Gerardo Magno, & Fratrum*, seu vitæ communis clericorum familiæ ab ipso institutæ, vt Thomas Kempensis, qui

Gerardi vitam copiosè descripsit, his verbis testatur: *Habuit Gerardus propositum adificandi monasterium Clericorum ordinis Canonicoꝝ regularium, volens quosdam de idoneis Clericis sibi adherentibus, ad religionis habitum promouere, vt alijs deuotis essent in exemplum, & aduentantibus aliundè Clericis vel Laicis bonæ conuersationis iter ostenderent; ad hunc ordinem Regularium instituendum, præcipuè inductus fuit, propter singularem reuerentiam & amorem Venerabilis Domini Ioānis Busebrouc, primi Prioris viridis Vallis, & aliorum ibidem religiosè cōuersantium probatissimorum fratrum in ordine Regulari, quos dudum in Brabantia visitauerat: à quibus magnam adificationis formam, ob multam ipsorum humilitatem, & simplicis habitus deferentiam, traxit & annotauit. Cū igitur pro loco religioni apto & monasterio fundando diligenter instaret, mortalitate præuentus non potuit perficere, quod optauit; sed Deo intentum voluntatis suæ pro operis effectū obtulit, ac desiderium monasticæ constructionis, carissimis discipulis suis ab eo conuersis, perficiendum commisit, hortans, ne tantum bonum ipso defuncto sopiretur, sed pro honore Dei ampliando omnes pariter consilium præstarent & iuuamen. Ex his fuerunt qui Monasterium VVindeshem, & domum S. Agnetis in monte propè Svollas, primitus, Deo iuuante, fundauerunt. Cæterum quibus potissimum auctoribus, ex isto fratrum seu vitæ communis*

Cleri-

Clericorum cœtu, Congregatio VVindeshemen-
 sis primùm cœperit, adoleuerit, atq; ad
 summam vitæ perfectionem peruenerit, ac-
 curatè describit, Arnoldus Buschius in suo
 Libro de origine virisq; illustribus Capi-
 tuli seu Congregationis VVindeshemensis,
 quo Louanij ad D. Martini, & alibi MS. ad-
 seruatur. Porrò VVindeshemense, Dordra-
 cenum, Arnhemianum & Hornanum mona-
 steria in vnum Capitulare, vt vocant, corpus
 primùm sunt colligata: Quod cùm Bonifa-
 cius IX. Papa adprobasset, statuit idem, vt
 Prior seu Præfectus monasterij VVindesh-
 mensis, cæteris omnibus præesset, vtque sin-
 gulis annis VVindeshemi Capitulum, vt lo-
 quuntur, seu Conuentus generalis haberetur.
 Huic congregationi ob disciplinam mona-
 sticam efflorescenti plurima cùm virorum
 tum virginum cœnobia, quorum pleraq; isto
 æuo sunt excitata, paulatim accesserūt: Mar-
 tino V. Pio II. Sixto IV. Innocentio
 VIII. Leone X. alijsq; Pontificibus ad-
 sentientibus. Exstat liber de Constitutio-
 nibus & priuilegijs Canonorum regula-
 rium Capituli VVindeshemensis ann. mille-
 simo quingentesimo quinquagesimo tertio,
 Ultraiecti editus, ad quem Lectorem
 plura cognoscere volentem
 remittimus.

EX ORDINARIO, VT VOCANT,
*diuini Officij & Constitutionibus Canonorum
 Regularium Capituli VVindesemensis,
 anno 1552, Vltraiecti excusis.*

Anno 1387. Fundatum est monasterium
 Canonorum Regularium in VVindesem.

Ano 1382. fundatum est monasterium in
 Eemstheyn propè Dordracum, Hollandiæ
 opidum.

Anno 1392. monasterium B. Mariæ propè
 Arnhemum, Geldriæ opidum.

Anno eodem, monasterium Nouæ Lucis
 propè Hornam, Hollandiæ Septentrionalis
 opidum.

Quatuor hæc monasteria in vnum Capi-
 tulare corpus, siue Congregationem colliga-
 tam à Bonifacio Papa I X. priuilegia sequen-
 tia impetrauerunt.

Capitulum generale singulis annis cele-
 brabitur in VVindesem.

Prior superior, & reliquij Priores omnes
 obedientes erunt Capitulo.

Prior VVindesemensis erit semper Prior
 superior, potest tamen Superioritas ad aliam
 domum transferri.

Definitores singulis annis elegantur.

Definitores cum Priore superiore, aucto-
 ritatem habebunt statuendi, corrigendi, re-
 formandi, &c.

Quod

Quod à defnitoribus ordinatur, ab omnibus obseruabitur.

Constitutionum transgressio, non obligat ad culpam, sed ad pœnam.

Priores singulis annis absolutionem petere debent.

In causis, quæ Capitulum generale expectare nequeunt, Prior superior habet auctoritatem Capituli generalis.

Appellare non licet, nisi ad Capitulum generale, vel Priorem Superiorem.

Visitatorum ordinatio spectat ad Definitores.

Vniuersitas in officio Diuino, ubique seruanda est, secundum Ordinarium Ecclesiæ Ultraiectensis, exceptis quibusdam historijs.

Prædictis priuilegijs gaudebunt non solum monasteria iam fundata, sed & fundanda, quæ se Capitulo VVindesemensi subiecerint.

Monasterium Canonorum Regularium propè Amstelodamum Hollandiæ emporiû, itemque cœnobium monialium in ipsa vrbe Amstelodamensi fundata sunt anno 1394.

Anno eodem, fundatum est monasterium in Vredensvvege propè Northornam in VVestphalia & diœcesi Monasteriensi, & in Comitatu Bentemensi.

Anno 1398. monasterium Montis S. Agne-

D 5

tis

tis propè Svvollam, Transyfulanę prouincię opidum.

Anno 1400. monasterium vallis Angelorum in Leydendorp, apud Lugdunum Batavorum.

Capitulum seu Congregatio VVindesemensis, octo tum virorum monasteria complectens, à Frederico Blanckenhemio, omnium priuilegiorum à Bonifacio IX. concessorum approbationem impetrauit.

Anno 1405. Fundatum est monasterium in Rugge propè Brielam Holladię opidum: & anno sequenti Capitulo VVindesemensi incorporatum.

Sub idem tempus alia tria monasteria initium sumpserunt, videlicet

Monasterium Visitationis B. Marię propè Harlemum, Hollandię opidum.

Monasterium Thabor propè Snecam, Frixię Occidentalis opidum.

Monasterium Stagni S. Petri propè Bomeham, Geldrię opidum Situm.

Anno itaque Domini 1407. Capitulum VVindesemense duodecim Monasteria continebat. Quibus an. 1413. septem Monasteria Brabantię sunt addita; agente Petro Aliaco, Episcopo Cameracensi, Cardinale & Legato Apostolico, videlicet

Monasterium viridis Vallis, tertio lapide à Bruxellis.

Mona-

Monasterium Rubæ vallis, primo lapide à Bruxellis.

Monasterium septem Fontium, quarto lapide à Bruxellis.

Monasterium Corfendoncanum, propè Turnhoutum.

Monasterium Bethlehem, propè Louanium.

Thronus Beatæ Mariæ, propè Herentiam.

Monasterium S. Barbaræ in opido Thensensi, quod est Monialium.

Successu temporis alia Virorum monasteria octo, & Monialium quatuor, Capitulo VVindesemensi sunt adscripta, videlicet

Monasterium Bircket, propè Amersfordiam, diœcesis Ultraiectensis.

Vallis Pacis, nunc S. Ioannis monaster. in Amersfordia.

Elzinghem propè Aldenardam, Flandriæ opidum.

Ezinghen, diœcesis Bremensis.

Bodinghen diœcesis Coloniensis.

Monasterium Tungrense, in diœcesi Leodiensi.

Monasterium Ambstelodamense, in Hollandia, vulgò Paradisum, ad Mœnia vrbis, nunc Pomœrijs inclusum.

Diepeueen in Hollandia, Monialium.

Bronopia.

Hieru-

Hierufalem, in vrbe Vltraiectiona, monialium.

Anno 1430. temporibus Martini Papæ V. Capitulum Nufsiense, quod duodecim monasterijs constabat, Capitulo VVindesemensi se submitit ac coniunxit: atque ita ex duobus vnum Capitulum, seu Congregatio est facta, & Catalogus est mutatus.

Post hæc & alia monasteria Capitulo VVindesemensi sunt addita, Catalogo commutato.

CATALOGVS MONASTERIORVM
Capituli VVindesemensis Canoniorum regularium, per Germaniam superiorem & inferiorem.

Monasterium B. Marię Virginis in VVindesem propè Zvvolam, Transyfulanę provincię opidum, diœcesis olim Vltraiectionis nunc Dauentriensis.

Monasterium B. Marię, propè Nufsiam diœcesis Coloniensis opidum, nunc in opido Nufsię, hodieque floret.

Monasterium B. Marię in Viridi Valle, propè Bruxellam Brabantię urbem, diœcesis olim Cameracensis, nunc Machliniensis.

Monasterium B. Marię in Bethlehem, in opido Zvvollensi diœcesis olim Vltraiectionis, nunc Dauentriensis.

Monasterium S. Pauli in Rubea valle, propè Bru-

propè Bruxellam, diœcesis olim Cameracensis, nunc Machliniensis.

Monasterium B. Mariæ, & duodecim Apostolorum in vrbe Ultraiectensi, quod dicitur Ad Regulares.

Monasterium S. Saluatoris in Eemstheym, propè Dordracum Hollandiæ opidum, diœcesis Ultraiectensis.

Monasterium B. Mariæ ad Septem Fontes, vulgò *Seuenbor*, propè Bruxellam, diœcesis olim Cameracensis, nunc Machliniensis.

Fons B. Marię propè Arnhemum, Geldriæ opidum, diœcesis olim Ultraiectensis, nunc Ruremundensis.

Monasterium S. Ioannis Euangelistę propè Ambstelrodamum, nunc in Heglo propè Alcmariam Hollandiæ opidum, diœcesis olim Ultraiectensis, nunc Harlemensis.

Monasterium B. Mariæ in Noerthoern in VVestphalia, d. Monasteriensis.

Monasterium B. Mariæ in Corfendonca, propè Turnhoutum Campaniæ Brabanticę municipium, d. olim Cameracensis, nunc Antvverpiensis.

Mons S. Agnetis propè Svollam, diœcesis olim Ultraiectensis, nunc Daentriensis.

Monasterium B. Mariæ in Valle Angelorum in Leydendorp in Hollandia, d. olim Ultraiectensis.

Mona-

Monasterium Beate Elifabethę propè Briellam, Hollandiæ opidum, diœcesis Ultraiectensis.

Monasterium B. Mariæ in Goesdonck, propè Goch in Gelria, d. olim Colonienfis, nunc Ruræmundensis, floret.

Monasterium B. Mariæ in Nouiomago Gelriæ opido, d. olim Ultraiectensis, nunc Ruræmundensis.

Monasterium Visitationis B. Mariæ prode Harlemum, Hollandiæ opidum, diœcesis olim Ultraiectensis, nunc Harlemensis.

Monasterium S. Saluatoris in Thabor, propè Snecam Frisiæ Occidentalis opidum, diœcesis olim Ultraiectensis, nunc Leouardienfis.

Monasterium B. Mariæ in Bethlehem propè Louanium Brabantia opidum, diœcesis olim Leodiensis, nunc Machliniensis.

Monasterium Sancti Meynulphi Confessoris in Bodiken, diœcesis Baderbornensis, floret.

Stagnum B. Petri Apostoli propè Bomeham, Gelriæ opidum, d. olim Ultraiectensis, nunc Siluiducensis.

Monasterium B. Mariæ in Romersvval, Zelandiæ opido, d. olim Ultraiectensis, nunc Middelburgensis.

Thronus Beatae Mariæ propè Herentiam opidum & Grobbendonck, Brabantia pagum,

pagum, diœcesis olim Cameracensis, nunc Antvverpiensis.

Monasterium Sancti Ioannis Baptistæ in vrbe Aquisgranensi, diœcesis Leodiensis, floret.

Monasterium B. Mariæ in Bircket propè Amersfordiam, nunc Curia Beatæ Mariæ in Amersfordia, d. Ultraiectensis opido.

Vallis Pacis propè Ultraiectum, nunc monasterium S. Ioannis in Amersfordia, diœcesis Ultraiectensis.

Monasterium vallis B. Mariæ, aliàs Elzeghem propè Aldenardam, Flandriæ opidum, diœcesis Tornacensis.

Monasterium B. Mariæ in Dumo, propè Endouiam Brabantia opidum, diœcesis olim Leodiensis, nunc Siluiducensis, hodie in vrbe Siluiducensi situm.

Campus B. Mariæ in Frisia Orientali, propè Ezinghen, d. Bremensis.

Mons B. Mariæ in Bodinghen propè Zyberch, in Ducatu Montensi, d. Colonienfis, floret.

Monasterium Sancti Saluatoris in ^WErrich propè Attendoren, diœcesis Colonienfis, floret.

Monasterium Passionis Christi, & Beatæ Mariæ, in opido Tungrensi, diœcesis Leodiensis.

Monasterium B. Mariæ in VVittenberga Saxo-

Saxoniae opido, diœcesis Hildesemenfis.

Monasterium S. Martini in Lunenkercke nunc Achlum in Frisia Orientali propè Herlingen, diœcesi olim Ultraiectensis.

Monasterium B. Mariæ in Sion, propè Beuerteyck in Hollandia, d. olim Ultraiectensis.

Monasterium B. Mariæ in Ryckenberch in Saxonia, d. Hildesemenfis.

Vallis B. Elifabeth propè Ruremundam, Gelrię opidum, d. olim Leodiensis, nunc Ruremundensis, floret.

Monasterium B. Elifabeth bonorum puerorum, in vrbe Leodiensi, diœcesis eiusdem floret.

Monasterium B. Mariæ in Nazareth propè Bredeuoert, d. Monasteriensis.

Monasterium B. Mariæ in Aningen in Frisia, d. olim Ultraiectensis.

Monasterium S. Bartholomæi in Zulta, iuxtà Hildesem, d. Hildesemenfis, floret. Ad alteram vrbis Hildesemenfis partem floret hodieque Cartusia.

Monasterium B. Mariæ in Hertzenhagen iuxtà Francofurtum, d. Moguntinensis.

Monasterium B. Mariæ in Mello, iuxtà Gandauum in Flandriæ Comitatu, d. olim Cameracensis, nunc Gandauensis, floret.

Monasterium S. Dionysij in Molenbeeke, diœcesis Mindensis.

Hortus

Hortus B. Mariæ Virginis iuxtà **V**Vormatiam, diœcesis **V**Vormatiensis.

Buscum Domini Isaac, iuxtà Niuellam Brabantiaë opidū, d. olim Cameracensis, nunc Namurcensis, floret.

Monasterium B. Mariæ, & Ioannis Evangelistæ, iuxtà Seghenberch in Holsatia, d. Lubecensis.

Monast. S. Hierony. in Rurēmunda, Gelriaë opido, diœcesis olim Leodiensis, nunc Ruræmundensis: est nunc Collegium Societ. IESV. Canonici cathedrales habent annuos redditus monasterij.

Monasterium S. Petri Apostoli in Hege-
ne, in Comitatu Lingensi, diœcesis **V**Vormatiensis.

Monasterium B. Mariæ in Insula propè Confluentiam, d. Treuerensis.

Monasterium B. Marię in Sylo, propè Emdam in Frisia Orientali, diœcesis olim Monasteriensis.

Monasterium S. Antonij Confessoris in Albergen, in Tuenta, d. olim Ultraiectensis.

Monasterium S. Nicolai in Bergum propè Leouardiam, d. Ultraiectensis, nunc Leouardien-
dientis.

Monasterium Corporis Christi, in vrbe Coloniensi, d. eiusdem floret.

Monasterium S. Petri in Daelem, d. Baderbornensis, floret.

E

Mona-

Monasterium S. Viti propè Naerden, Hollandiæ opidum, d. olim Vltraiectensis, nunc Harlemensis.

Monasterium Sancti Nicolai in Trutenhusen, diœcesis Argentinēsis, fundatum à nobili familiæ Lanfpergiorum, qui hodie illud sibi vindicant.

Monasterium S. Pancratij in Hamersleue, d. Halberstadenſis, floret.

Monasterium S. Spiritus in Vdem, siue vallis Gratiæ, in Ducatu Cluiæ, d. Coloniensis, floret.

Monasterium S. Ioannis Baptistæ in Rebdorp, d. Eistetenſis, floret.

Monasterium S. Hieronymi. propè Leidam Hollandiæ opidum, d. olim Vltraiectensis, nunc Harlemensis.

Monasterium B. Mariæ Virg. in Clusa, d. Treuerensis, floret.

Monasterium Sancti Martini, in vrbe Louaniensi, d. olim Leodiensis, nunc Machliniensis.

Monasterium S. Irenæi Mart in Marbach, d. Basileensis, ad Rhenum fluu. ex opposito Brisgoiæ opidi, floret.

Monasterium B. Mariæ in Bircling, diœcesis Herbipolensis.

Monasterium S. Leonardi, in vrbe Basilea, d. eiusdem.

Monasterium Rosæ Vallis, B. Mariæ in
Hafca,

Hafca, in Frisia Occidentali, d. olim Ultraie-
ctinæ.

Monasterium B. Christinae in Herdevvile,
d. Argentinensis.

Monasterium S. Ioannis Bapt. in Volker-
dinckhusen, d. Paderbornensis.

Monasterium Beatæ Mariæ Magdalenaë,
in maiori Franckendael, diœcesis V Vorman-
tensis. Ex hoc monasterio factum est o-
pidum Franckendael à Calvinistis è Belgio
profugis, permittente Comite Palatino Rhe-
ni.

Monasterium B. Mariæ Virg. in Svvaunen-
heim, d. Moguntinæ.

Monasterium in Rauensberghen, d. Mo-
guntinæ.

Monasterium B. Mariæ in Arena, propè
Stralen Gelrię opidum, d. Coloniensis; nunc
Kuræmundensis, floret.

Monasterium S. Martini iuxtà opidum Tu-
ricense, d. Constantiensis.

Monasterium Corporis Christi in Bloe-
menberch, d. Paderbornensis.

Monasterium S. Martini in Zindelfinghen,
d. Constantiensis.

Monasterium Beatæ Mariæ Montif-Fa-
gorum, vulgò *Berenberch*, diœcesis Constan-
tensis.

Monasterium Sancti Laurentij, in Hif-
fa, propè Sarburch, diœcesis Metensis.

Monasterium B. Mariæ in Bardersholm
in Holfatia, d. Bremensis.

Monasterium S. Ioannis Baptistæ in Mer-
keshusen, in Hafsia, d. Moguntinæ.

Monasterium S. Georgij martyris in Sam-
beco, d. Ratisponensis.

Mons B. Mariæ propè fluuium Iasonis, d.
Caminensis.

**COENOBIA MONIALIVM CAPI-
tuli VVindesimensis.**

MONASTERIVM Campi B. Mariæ in
vrbe Amstelodamensi in Hollandia, d. olim
Vltraiectensis.

Monasterium vallis S. Barbaræ in Thenis,
opido Brabantia, d. olim Leodiensis, nunc
Machliniensis.

Monasterium B. Mariæ, & S. Agnetis in
Diepenvene propè Dauentriam, d. olim Vl-
traiectensis, nunc Dauentriensis.

Monasterium B. Mariæ in Redinchem,
propè VVageningam, in Ducatu Geldria, d.
Vltraiectensis.

Monasterium S. Ioannis Baptistæ, in Bro-
nopia propè Campos, opidum d. olim Vl-
traiectensis, nunc Leouardiensis.

Vallis Angelorum in Bonna, opido d. Co-
loniensis, floret.

Monasterium Hierusalem in vrbe Vl-
traiectensi, eiusdem dicecesis.

Mona-

Monasterium S. Agnetis in Dordraco, Hollandiæ opido, d. Ultraiectensis.

Monasterium B. Mariæ in Bethania propè Machliniam, d. olim Cameracensis, nunc Machliniensis, floret.

Monasterium B. Marię in Bethania propè Arnhemum, Gelriæ opidum, d. Ultraiectensis.

Monasterium B. Mariæ in vrbe Gandensi, diœcesis olim Tornacensis, nunc Gandensis, floret.

Monasterium B. Mariæ in Facons, siue Facens, in vrbe Antverpia, d. olim Cameracensis, nunc Antverpiensis.

Monasterium B. Mariæ in Neomago Gelriæ opido, d. olim Coloniensis, nunc Ruremundensis, est nunc valetudinarium, seu nosocomium.

Haftenùs ex Ordinario Capituli VVindesemensis, suprà citato.

Est & monasterium Virginum regularium in Oostmal Brabantiae pago, diœcesis Antverpiensis.

Cæterùm Canonici regulares Capituli VVindesemensis, proprium habent Breuiarium ad horas Canonicas legendas ac cantandas Louanij, anno 1546. excusum.

Fuit itaque olim longè celeberrima atque amplissima congregatio VVindesemensis, sed quæ plurima post hæreses in Germania ac

nia ac Belgio enatas monasteria amisit, quibus asteriscum, siue crucis notam, supra in Catalogo præfiximus.

CAPVT XIV.

CONGREGATIO CANONICORVM
S. Gregorij in Alga, apud Venetos.

1407. **O**NVFRIVS Panuinius in Chronico suo Ecclesiastico, tradit ordinem Canoniorum sæcularium *S. Georgij in Alga* Venetijs anno M. CCCC. IV. à *B. Laurentio Iustiniano* Patriarcha Veneto institutum esse. *Alfonfus Ciaconius* in vita *Eugenij IV.* narrat, primos huic familiæ nomen dedisse *Antonium Corrarium*, *Gregorij XII.* nepotem, & *Gabrielem Gondelmerium*, qui post *Eugenius IV.* Papa fuit. *Paulus Morisius* in historia sua monastica, lib. I. c. 44. adserit istam *S. Georgij* congregationem primùm inchoatam esse à dicto *Antonio Corrario*, postea verò sic auctâ atq; illustratâ à *S. Laurentio Iustiniano*, vt illius quodâmodo fundator habeatur; non secus ac *S. Bernardus Cisterciensis* instituti pater ferè haberi solet, quod tamen à *S. Roberto Molismensi Abbate* scimus inchoatû. Probat hâc suam sententiam *Morisius* ex inscriptione tumuli eiusdè *Corrarij*, quæ in dicta *S. Georgij* basilica legitur: *Sepulcrum pijsimi Patris Domini Antonij Corrarij, beatæ memoriæ, Episcopi Ostiësis,*